

Soud: Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí: 01/26/2016
Spisová značka: 22 Cdo 4242/2015
ECLI: ECLI:CZ:NS:2016:22.CDO.4242.2015.1
Typ rozhodnutí: USNESENÍ
Heslo: Přípustnost dovolání
Nezbytná cesta (o. z.)
Dotčené předpisy: § 237 o. s. ř. ve znění od 01.01.2014
§ 1029 o. z. ve znění od 01.01.2014
§ 1274 o. z. ve znění od 01.01.2014
Kategorie rozhodnutí: D

22 Cdo 4242/2015

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Spáčila, CSc., a soudců Mgr. Michala Králíka, Ph.D., a Mgr. Davida Havlíka ve věci žalobce **KRKONOŠSKÉ POLESÍ, s. r. o.**, IČO: 28791134, se sídlem v Harrachově 14, zastoupeného Mgr. Tomášem Kaplanem, advokátem se sídlem v Praze 2 – Vinohrady, Římská 104/14, proti žalované **České republice – Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových**, se sídlem v Praze 2, Rašínovo nábřeží 390/42, Územní pracoviště Hradec Králové, se sídlem v Hradci Králové, Horova 180, o zřízení věcného břemene, vedené u Okresního soudu v Semilech pod sp. zn. 3 C 2/2014, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. března 2015, č. j. 25 Co 48/2015-101, takto:

I. Dovolání se odmítá.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů dovolacího řízení.

Stručné odůvodnění (§ 243f odst. 3 o. s. ř.):

Okresní soud v Semilech („soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 21. října 2014, č. j. 3 C 2/2014-50, ve znění usnesení ze dne 19. listopadu 2014, č. j. 3 C 2/2014-52, zamítl žalobu na zřízení věcného břemene spočívajícího v právu cesty, tj. v právu průchodu a průjezdu k (*po*) pozemku parc. č. 1030/86 a pozemku parc. č. 1030/85 v katastrálním území a obci H. ve prospěch staveb postavených na parc. č. 1030/67 v témže katastrálním území a obci, resp. zřízení nezbytné cesty spočívající v právu cesty, tj. v právu průchodu a průjezdu k (*po*) pozemku parc. č. 1030/86 a pozemku parc. č. 1030/85 v katastrálním území a obci H. ve prospěch staveb postavených na parc. č. 1030/67 v katastrálním území a obci H. Dále rozhodl o náhradě nákladů řízení.

Krajský soud v Hradci Králové jako soud odvolací k odvolání žalobce rozsudkem ze dne 19. března 2015, č. j. 25 Co 48/2015-101, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Proti rozsudku odvolacího soudu podává žalobce dovolání, jehož přípustnost opírá o § 237 občanského soudního řádu („o. s. ř.“) a uplatňuje dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 1 o. s. ř.

Žalobce přípustnost dovolání spatřuje v tom, že dovoláním napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázek hmotného a procesního práva, které v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny a dále již vyřešená otázka má být posouzena jinak. Poukazuje na to, že řízení je postiženo „zásadní vadou“, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci spočívající v tom, že petit žaloby logicky nenavazuje na vyličení rozhodných skutečností, a žaloba je tak podáním vnitřně rozporným, přičemž soud žalobce nevyzval k odstranění tohoto rozporu. Za

otázky, které dovolacím soudem dosud nebyly vyřešeny, považuje žalobce jednak otázkou, zda lze aplikovat na řízení o zřízení věcného břemene podle § 151o odst. 3 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. („obč. zák.“), zahájené do 31. 12. 2013, v němž je rozhodováno po 1. 1. 2014, ustanovení nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. („o. z.“), zda může být existence veřejně přístupné účelové komunikace prokázána potvrzením silničního správního úřadu bez ohledu na naplnění zákonných podmínek pro její vznik a konečně, zda lze za veřejnou cestu ve smyslu § 1029 o. z. považovat veřejně přístupnou účelovou komunikaci ve smyslu § 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Obsah rozsudků soudů obou stupňů, obsah dovolání i vyjádření k němu jsou účastníkům známy, a proto na ně dovolací soud pro stručnost odkazuje.

Dovolání není přípustné.

Ke skutečnostem, zakládajícím podle názoru dovolatele přípustnost dovolání se uvádí:

Judikaturu týkající se zřízení práva cesty podle občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. lze přiměřeně (tam, kde nový zákoník nemá obsahově odlišnou úpravu) použít i při zřizování nezbytné cesty podle nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. Proto lze odkázat i na rozhodnutí Nejvyššího soudu, citovaná napadeným rozsudkem a rozsudkem soudu prvního stupně.

Zásada, že pro rozhodnutí je rozhodující stav v době jeho vyhlášení (§ 154 o. s. ř.), platí i pro rozhodování odvolacího soudu (§ 211 o. s. ř.) a platí i pro právní stav, jestliže konstitutivní rozsudek má za následek vznik, změnu nebo zánik právního vztahu mezi účastníky (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. listopadu 2008, sp. zn. 30 Cdo 812/2007), pokud zákon výjimečně nestanoví jinak (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. června 2015, sp. zn. 22 Cdo 1450/2015). Proto i v případě, že žaloba na zřízení práva nezbytné cesty byla podána před nabytím účinnosti nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., musí o ní soud po nabytí účinnosti nového zákoníku (1. 1. 2014) rozhodnout podle tohoto zákoníku (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. října 2014, sp. zn. 22 Cdo 999/2014).

Působnost obecního úřadu jakožto silničního správního úřadu „ve věcech veřejně přístupných účelových komunikací“ dle § 40 odst. 5 písm. c) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v sobě zahrnuje i pravomoc tohoto silničního správního úřadu v pochybnostech posoudit, zda se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. listopadu 2008, sp. zn. 6 Ans 2/2007).

To, že „veřejnou cestou“ se rozumí i účelová komunikace, se podává např. z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 7. října 2003, sp. zn. 22 Cdo 2191/2002; není žádný důvod pro to, aby po 1. 1. 2014 byl uvedený termín vykládán jinak, a ostatně ani dovolatel netvrdí, že by účelová komunikace nebyla veřejnou cestou.

Brání-li snad někdo žalobci v užívání účelové komunikace zřízením závory (a z rozsudku odvolacího soudu se nepodává, že by tomu tak v době vyhlášení rozhodnutí bylo), pak se žalobce musí domáhat ochrany u silničního správního úřadu (viz výše citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2009, sp. zn. 22 Cdo 1601/2006).

Pasáž z komentáře k občanskému zákoníku, na kterou dovolatel odkazuje, se týká případů, kdy vlastník pozemku odmítá smluvně zajistit přístup, nicméně žalobci v průchodu nebrání; mlčky jej trpí, nebo jde o tzv. výprosu. Z kontextu výkladu je zcela zjevné, že tu nejde o případy, kdy žalobce má zajištěn přístup veřejnou cestou.

Ke tvrzené vadě řízení by však bylo možno přihlédnout jen, pokud by dovolání bylo jinak přípustné ve smyslu § 237 o. s. ř. (viz § 242 odst. 3 o. s. ř.); dovolatel v této souvislosti takový důvod netvrdí a dovolací soud jej neshledává.

Dovolání proti rozsudku odvolacího soudu tak není podle § 237 o. s. ř. přípustné, a proto je Nejvyšší soud podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení není třeba odůvodňovat (§ 243f odst. 3 o. s. ř.).

Proti tomuto usnesení není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 26. ledna 2016

předseda senátu

JUDr. Jiří Spáčil, CSc.